



Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Факультет економіки та інформаційних технологій
Кафедра фінансів, обліку та фундаментальних економічних дисциплін



РОБОЧА ПРОГРАМА
УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК

підготовки другий (магістерський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(код і найменування спеціальності)

освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування»
(найменування освітньої програми)

тип дисципліни професійної підготовки

2020 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми



Неговська Ю.М.
(прізвище, ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою фінансів, обліку та
фундаментальних економічних дисциплін
протокол № 1
від «28» серпня 2020 року

Завідувач кафедри



Сугак Т.М.
(прізвище, ініціали)

Розробник: Сугак Тетяна Михайлівна, кандидат економічних наук, кафедра фінансів, обліку та фундаментальних економічних дисциплін.

1.Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: обов'язкова

Передумови вивчення навчальної дисципліни «Управлінський облік» доцільне після оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями з таких дисциплін як: «Бухгалтерський облік», «Аудит», «Аналіз господарської діяльності», «Фінансовий облік», «Економіка підприємства», «Фінанси».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Управлінський облік» є сукупність теоретичних та практичних аспектів формування облікової інформації для управління економічним суб'єктом.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин 4 кредити ECTS.

2.Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Управлінський облік» є формування сучасної системи знань з питань підготовки і надання облікової інформації як основи для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Управлінський облік» є: вивчення концептуальних засад використання бухгалтерського обліку як інформаційного джерела для управління підприємством; набуття вмінь побудови та трансформації бухгалтерського обліку в системі управління підприємством; вивчення методики і техніки надання облікової інформації для сучасних та потенційних потреб управління підприємством; забезпечення поєднання теоретичних знань з практичними вміннями та навичками у сфері бухгалтерського обліку в управлінні підприємством, при розробці та реалізації стратегії підприємства.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Управлінський облік» забезпечує набуття здобувачами освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності:

- ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК02. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК09. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові, предметні):

- СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.
- СК02. Здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами менеджменту підприємства.
- СК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.

- СК04. Здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень.
- СК05. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.
- СК06. Використовувати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг з дотриманням вимог професійної етики в процесі практичної діяльності.
- СК07. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.
- СК08. Здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.
- СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.
- СК10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Управлінський облік» здобувач вищої освіти повинен досягти таких запланованих результатів навчання:

- ПРН02. Знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.
- ПРН04. Організувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання.
- ПРН05. Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання.
- ПРН06. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації.
- ПРН07. Розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання.
- ПРН08. Обґрунтовувати вибір оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання на підставі діючого податкового законодавства.
- ПРН09. Формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.
- ПРН10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.
- ПРН12. Обґрунтовувати інноваційні підходи до інформаційного забезпечення системи контролю використання ресурсного потенціалу суб'єктів господарювання та органів державного сектору з урахуванням стратегії розвитку бізнесу.
- ПРН13. Знати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутні послуги з дотриманням вимог професійної етики.
- ПРН14. Обґрунтовувати вибір і порядок застосування управлінських інформаційних технологій для обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в системі прийняття управлінських рішень з метою їх оптимізації.

- ПРН15. Застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику.
- ПРН18. Дотримуватися норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями.
- ПРН19. Вміти проектувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с е м	пз	інд	с.р.		л	се м	пз	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль 1												
Тема 1 Мета, зміст і організація управлінського обліку.	12	2		2		8	11	-	-	-	-	11
Тема 2 Класифікація і поведінка витрат.	12	2		2		8	11	-	-	-	-	11
Тема 3 Облік і калькулювання за повними витратами	12	2		2		8	13	1	-	1	-	11
Тема 4 Облік і калькулювання за змінними витратами.	12	2		2		8	13	1	-	1	-	11
Тема 5 Облік і калькулювання за нормативними витратами.	12	2		2		8	12	1	-	-	-	11
Разом за змістовим модулем 1	60	10		10		40	60	3	-	2	-	55
Змістовний модуль 2.												
Тема 6 Аналіз інформації для прийняття довгострокових рішень.	12	2		2		8	13	1	-	1	-	11
Тема 7 Аналіз взаємозв'язку « витрати-обсяг-прибуток».	12	2		2		8	13	1	-	1	-	11
Тема 8 Аналіз релевалентності інформації для прийняття управлінських рішень.	12	2		2		8	12	1	-	-	-	11
Тема 9 Бюджетування і контроль	12	2		2		8	11	-	-	-	-	11
Тема 10 Облік і контроль за центрами відповідальності.	12	2		2		8	11	-	-	-	-	11
Разом за змістовим модулем 2	60	10		10		40	60	3	-	2	-	55
Усього годин	120	20		20		80	120	6	-	4	-	110

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

ТЕМА 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку

Необхідність створення системи управлінського обліку на підприємствах України. Мета та зміст управлінського обліку. Предмет і метод управлінського обліку. Функції управлінського обліку.

Сутність обліково-аналітичної інформації та її класифікація для потреб управління підприємством. Користувачі облікової інформації. Місце та роль облікової інформації в управлінні підприємством.

Характерні відмінності управлінського і фінансового обліків. Принципи управлінського обліку. Організація управлінського обліку.

ТЕМА 2. Класифікація і поведінка витрат.

Економічна сутність витрат у фінансовому та управлінському обліку. Законодавчі і нормативні акти, що визначають склад витрат на виробництво.

Класифікація витрат залежно від мети і задач управлінського обліку. Визначення розміру витрат діяльності на виробничих і торгових підприємствах. Класифікація витрат для оцінки запасів і визначення фінансового результату. Класифікація витрат на виробництво. Класифікація витрат для здійснення процесу контролю і регулювання.

Поведінка та функції витрат. Поведінка змінних та постійних витрат в залежності від обсягів діяльності. Залежність загальних змінних витрат та витрат на одиницю від обсягів діяльності. Методи вивчення поведінки витрат.

ТЕМА 3. Облік і калькулювання за повними витратами

Сутність та особливості системи калькулювання собівартості продукції за повними витратами. Переваги і недоліки системи обліку і калькуляції за повними витратами.

Об'єкти та етапи обліку витрат. Об'єкти та призначення калькулювання. Первинні документи обліку витрат. Калькулювання собівартості продукції за видами діяльності (ABC-метод).

Формування виробничої собівартості готової продукції. Формування собівартості реалізованої продукції. Незавершене виробництво і оцінка. Організація зведеного обліку витрат.

ТЕМА 4. Облік і калькулювання за змінними витратами.

Головна ознака системи обліку і калькулювання за змінними витратами. Система «директ-костінг» та її сутність. Ознаки системи директ-костінг. Маржинальний дохід у системі директ-костінг. Коефіцієнт маржинального доходу, його визначення. Сутність та значення показників маржинального доходу в управлінні витратами.

Переваги і недоліки системи обліку і калькуляції за змінними витратами.

ТЕМА 5. Облік і калькулювання за нормативними витратами.

Сутність системи обліку і калькуляції за нормативними витратами. Поняття нормативних витрат. Передумови виникнення системи «стандарт-кост». Визначення стандартних витрат, їх відмінності від системи нормативних витрат.

Облік відхилень від нормативів. Позитивні та негативні відхилення, їх відображення в первинних документах та облікових регістрах. Облік відхилень при формуванні фінансових результатів

Переваги і недоліки системи обліку і калькуляції за нормативними витратами.

Змістовий модуль 2.

ТЕМА 6. Аналіз інформації для прийняття довгострокових рішень.

Оптимальне використання ресурсів в умовах обмежень. Поняття обмеження можливостей підприємства. Прийняття рішення при наявності одного обмеження.

Рішення щодо ціноутворення. Економічна модель ціноутворення. Визначення оптимальної ціни реалізації. Ціноутворення на основі витрат та на основі вартості часу та матеріалів.

Поняття управлінської звітності, принципи розроблення. Внутрішня звітність підрозділів. Фінансова звітність: використання для аналізу діяльності підприємства.

ТЕМА 7. Аналіз взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток».

Суть аналізу взаємозв'язку «витрати –обсяг –прибуток» та його моделі. Визначення точки беззбитковості. Методи аналізу взаємозв'язку «витрати –обсяг –прибуток». Поріг рентабельності та маржинальний запас міцності.

Застосування методу «витрати –обсяг –прибуток» для визначення бажаного рівня обсягу реалізації і прибутку. Обмеження й передумови, які слід ураховувати при застосуванні аналізу «витрати–обсяг діяльності –прибуток». Аналіз чутливості прибутку.

ТЕМА 8. Аналіз релевалентності інформації для прийняття управлінських рішень.

Характеристика релевантної та не релевантної інформації. Етапи прийняття управлінських рішень та їх класифікація. Диференційний аналіз релевантної інформації.

Аналіз інформації при прийнятті операційних управлінських рішень. Види операційних управлінських рішень. Альтернативні управлінські рішення. Види альтернативних управлінських рішень.

Порядок обґрунтування ціни за умов невизначеності та мінливості зовнішнього середовища. Прийняття інвестиційних рішень.

ТЕМА 9. Бюджетування і контроль

Сутність, мета й призначення бюджетування. Бюджетний період. Класифікація бюджетів. Принципи організації бюджетування.

Методи розробки бюджетів та організація бюджетування. Порядок розробки бюджетів. Основний бюджетний чинник.

Сутність, завдання та порядок здійснення бюджетного контролю. Звіт про виконання бюджету. Аналіз відхилень фактичних і бюджетних показників. Сприятливі та несприятливі відхилення від бюджету.

Аналіз впливу відхилень фактичних показників від бюджетних на прибуток підприємства.

ТЕМА 10. Облік і контроль за центрами відповідальності.

Сутність і типи центрів відповідальності. Об'єктивна необхідність децентралізації управління. Типи центрів відповідальності: центри витрат, центри доходів, центри прибутку, центри інвестицій.

Облік та оцінка діяльності центрів відповідальності. Основні критерії оцінювання діяльності центрів відповідальності. Етапи вибору показників оцінювання діяльності центрів відповідальності. Внутрішня звітність.

Функціонально-орієнтована система обліку відповідальності. Модель стратегічного аналізу діяльності підприємства.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Мета, зміст і організація управлінського обліку	2	-
2	Класифікація і поведінка витрат.	2	-
3	Облік і калькулювання за повними витратами	2	1
4	Облік і калькулювання за змінними витратами.	2	1

5	Облік і калькулювання за нормативними витратами.	2	1
6	Аналіз інформації для прийняття довгострокових рішень.	2	1
7	Аналіз взаємозв'язку « витрати-обсяг-прибуток».	2	1
8	Аналіз релевалентності інформації для прийняття управлінських рішень.	2	1
9	Бюджетування і контроль	2	-
10	Облік і контроль за центрами відповідальності.	2	-
Усього годин		20	6

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Мета, зміст і організація управлінського обліку	2	-
2	Класифікація і поведінка витрат.	2	-
3	Облік і калькулювання за повними витратами	2	1
4	Облік і калькулювання за змінними витратами.	2	1
5	Облік і калькулювання за нормативними витратами.	2	-
6	Аналіз інформації для прийняття довгострокових рішень.	2	1
7	Аналіз взаємозв'язку « витрати-обсяг-прибуток».	2	1
8	Аналіз релевалентності інформації для прийняття управлінських рішень.	2	-
9	Бюджетування і контроль	2	-
10	Облік і контроль за центрами відповідальності.	2	-
Усього годин		20	4

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-

9. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-

10. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Мета, зміст і організація управлінського обліку	8	11
2	Класифікація і поведінка витрат.	8	11
3	Облік і калькулювання за повними витратами	8	11
4	Облік і калькулювання за змінними витратами.	8	11

5	Облік і калькулювання за нормативними витратами.	8	11
6	Аналіз інформації для прийняття довгострокових рішень.	8	11
7	Аналіз взаємозв'язку « витрати-обсяг-прибуток».	8	11
8	Аналіз релевалентності інформації для прийняття управлінських рішень.	8	11
9	Бюджетування і контроль	8	11
10	Облік і контроль за центрами відповідальності.	8	11
Усього годин		60	110

11. Завдання для самостійної роботи

1. Визначення моменту розміщення замовлень та підбір оптимального " портфеля замовлень"
2. Групування витрат за видами діяльності підприємства.
3. Групування витрат за об'єктами обліку, центрами відповідальності та календарними періодами.
4. Документообіг та основи його організації.
5. Звіт центру відповідальності: основні показники та порядок складання.
6. Значення аналізу безбитковості.
7. Калькулювання виробничої собівартості продукції.
8. Калькулювання собівартості продукції за видами діяльності (АВС-метод).
9. Класифікація витрат за порядком формування фінансового результату підприємства.
10. Концепція маржинального прибутку.
11. Концепція найменших квадратів та порядок та порядок відповідних розрахунків для визначення функції витрат.
12. Концепція управлінського обліку в міжнародній практиці.
13. Користувачі облікової інформації.
14. Методи трансфертного ціноутворення.
15. Методичні підходи до побудови плану рахунків управлінського обліку.
16. Напрями вдосконалення фінансової звітності щодо розкриття витрат підприємства.
17. Необхідність створення системи управлінського обліку на вітчизняних підприємствах.
18. Нормативний метод обліку витрат.
19. Облік амортизації та методи її нарахування.
20. Облік і контроль витрат за статтями калькуляції.
21. Облік невиробничих витрат.
22. Облік, оцінка та контроль витрат за економічними елементами.
23. Основні напрями формування інформації в системі обліку в сучасних умовах.
24. Основні принципи формування стратегії діяльності підприємства залежно від зміни фінансової міцності.
25. Основні припущення відносно поведінки витрат, що використовуються при побудові графіків безбитковості.
26. Особливості застосування первинних документів для управлінського та фінансового обліку.
27. Особливості та порядок прийняття довгострокових рішень.
28. Оцінка життєвого циклу продукції.
29. Переваги складання бюджетів для прийняття управлінських рішень.
30. Переваги та недоліки використання регресійного аналізу з метою побудови функції витрат.
31. Порядок визначення фінансового результату при застосуванні систем Direct-costing та Standart-cost.
32. Порядок розробки бюджетів. Основний бюджетний чинник.
33. Порядок та причини перегляду бюджетів.
34. Простий та розвинений директ-костинг.
35. Ризик в управлінському обліку.
36. Сутність та порядок обчислення показників запасу міцності та коефіцієнта запасу міцності.
37. Управління дебіторською заборгованістю.

38. Характеристика аналітичного методу визначення точки беззбитковості.
39. Характеристика специфічних та загальних постійних витрат, їх використання в системі розвинутого директ-костингу.
40. Характеристика, облік і оцінка зворотних відходів.

Тематика рефератів

1. Аналіз впливу технічного прогресу на склад витрат діяльності: історичний аспект.
2. Аналіз релевантної інформації в типових господарських ситуаціях.
3. Аналіз чутливості прибутку до зміни параметрів діяльності.
4. Бюджетний контроль: підготовка до планування, власне планування, контроль.
5. Витрати на здійснення інвестиційних проєктів.
6. Впровадження та перспективи розвитку управлінського обліку в Україні.
7. Гібридні системи калькулювання.
8. Історія виникнення та застосування системи «стандарт-кост».
9. Калькулювання за процесами з використанням середньозваженої собівартості.
10. Короткострокові управлінські рішення та інформація, необхідна для їх реалізації.
11. Методи управління витратами (директ-костинг, метод ABC).
12. Методи управління витратами (кайзен-костинг, бенчмаркінг витрат).
13. Методи управління витратами (стандарт-кост, CVP-аналіз, таргет костинг).
14. Методика розробки бюджетів торговельного підприємства.
15. Модель прийняття рішення за умов невизначеності.
16. Облік витрат для безперервного вдосконалення діяльності.
17. Облік відхилень від стандартних витрат у різних системах калькулювання.
18. Особливості складу витрат та калькулювання собівартості продукції у готельно-ресторанному бізнесі.
19. Особливості складу витрат та калькулювання собівартості продукції власного виробництва у закладах ресторанного бізнесу.
20. Порівняльна характеристика нормативного методу і системи стандарт-кост.
21. Порядок формування собівартості за методом “директ-костинг”: простий та розвинутий “директ-костинг”.
22. Професійні організації та етичні норми фахівців з управлінського обліку.
23. Розподіл адміністративних і збутових витрат на виробничих підприємствах.
24. Розподіл накладних витрат на основі аналізу діяльності.
25. Система “стандарт-кост” - особливості обліку витрат і калькулювання собівартості та переваги їх використання.
26. Система управління “якраз вчасно” (Just in Time).
27. Склад витрат освітньої діяльності.
28. Склад витрат торгівельної діяльності.
29. Склад витрат у автотранспортних підприємствах.
30. Склад витрат у агроформуваннях.
31. Склад витрат у будівельних підприємствах.
32. Сутність стратегії максимізації мінімальних результатів.
33. Суть планування, його призначення та види планів.
34. Характеристика стандартів, які використовуються у системі «стандарт-кост».
35. Центри відповідальності та об’єктивна необхідність децентралізації управління.

12. Питання для підготовки до підсумкового контролю (диференційований залік)

1. Бюджети та їх види.
2. Виробнича та повна собівартість.
3. Відмінність методу калькулювання повної собівартості від методу калькулювання неповної собівартості.
4. Відмінності управлінського та фінансового обліку.
5. Внутрішня звітність підприємства та її види.
6. Групування витрат за функціями управління.

7. Елементи витрат.
8. Завдання калькулювання витрат на виробництво.
9. Загальна характеристика класифікації витрат.
10. Загальновиробничі витрати.
11. Зведений бюджет підприємства.
12. Змішані моделі обліку витрат.
13. Калькулювання за методом директ-костинг.
14. Калькулювання за методом стандарт-кост.
15. Калькуляційні об'єкти та калькуляційні статті.
16. Класифікація витрат за напрямками управління.
17. Контроль виробничих запасів.
18. Маржинальний дохід і порядок його визначення.
19. Методи управлінського обліку та його елементи.
20. Методи аналізу взаємозв'язку "витрати — обсяг — прибуток".
21. Методи калькулювання неповної собівартості.
22. Методи калькулювання повної собівартості.
23. Методика та техніка визначення центрів витрат і центрів відповідальності.
24. Моделі управлінського обліку.
25. Незавершене виробництво, його оцінка та облік.
26. Нормативний метод обліку витрат.
27. Об'єкти управлінського обліку.
28. Облік адміністративних витрат.
29. Облік браку у виробництві.
30. Облік витрат з організації виробництва.
31. Облік витрат за нормами, відхиленням від норм, змін норм.
32. Облік витрат на гарантійний ремонт і гарантійне обслуговування.
33. Облік прямих витрат на оплату праці.
34. Облік фінансових витрат.
35. Основні та накладні витрати.
36. Особливості обліку витрат на збут.
37. Побудова нормативного методу обліку витрат.
38. Поняття нормативних витрат.
39. Порядок прийняття рішень щодо виробництва нової продукції.
40. Постійні та змінні витрати.
41. Поточні витрати та витрати наступних періодів.
42. Принципи управлінського обліку.
43. Розробка операційних бюджетів.
44. Розробка фінансових бюджетів.
45. Системи управлінського обліку.
46. Склад інших витрат операційної діяльності.
47. Сутність управлінського обліку та його призначення.
48. Точка беззбитковості та методи її визначення.
49. Управління виробничими запасами.
50. Управлінський облік фінансової діяльності.
51. Функції управлінського обліку.
52. Центри витрат і центри відповідальності.
53. Чинники, які впливають на побудову управлінського обліку.

13. Методи навчання.

У процесі вивчення дисципліни «Управлінський облік» використовуються такі методи навчання:

Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія тощо); методи візуалізації, робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та

комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, тощо).

Методи навчання на практичних заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо); пошуковий метод.

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Управлінський облік» використовуються такі методи оцінювання:

- для поточного контролю у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, написання рефератів, виконання індивідуальних завдань, творчих завдань, тощо;
- для модульного контролю у вигляді письмової відповіді, тестування, вирішення ситуаційних завдань, тощо;
- для підсумкового контролю проведення заліку (усна та/або письмова відповідь, тестування, вирішення ситуаційних завдань, тощо.).

15. Засоби діагностики результатів навчання.

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за такими формами контролю знань:

Поточний контроль може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.

Модульний контроль передбачає письмове виконання різних видів контрольних завдань.

Підсумковий контроль передбачає проведення диференційованого заліку.

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання.

Рекомендоване оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти:

№	Вид навчальної діяльності здобувачів вищої освіти*	Кількість балів
1.	Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач	1-5
2.	Відповідь на практичному занятті	1-5
3.	Індивідуальне завдання	1-5
4.	Тестування	1-5
5.	Реферат, есе	1-10
6.	Участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо)	1-10
7.	Модульний контроль (для денної форми здобуття освіти)	1-20
8.	Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти оцінюються за такими критеріями:

Бали	Критерії оцінювання
90-100	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання інших галузей знань, вдало наводить приклади.
82-89	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять.

75-81	Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами
64-74	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, проте відповідь неповна, неглибока, містить неточності, є помилки у формулюванні понять, відчуються складнощі в застосуванні знань при наведенні прикладів.
60-63	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади.
35-59	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять.
1-34	Здобувач вищої освіти не засвоїв програмний матеріал.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для диференційованого заліку, екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для недиференційованого заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти.

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота = 60										Підсумковий контроль	Сума	
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2							Самостійна робота
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	10	40	100
Модульний контроль 1 - 10					Модульний контроль 2 - 10							

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50	10	40	100

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Управлінський облік» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;

- робочу програму навчальної дисципліни;
- опорний конспект лекцій;
- варіанти завдань для самостійної роботи студентів;
- варіанти завдань для модульного контролю;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

19.Рекомендована література

Нормативна:

1. Господарський кодекс України. Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main>
2. Податковий кодекс. Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main>
3. Цивільний кодекс України, затверджений 16.01.2003 р. № 435-IV Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/435-15>
4. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні ” від 16.07.1999р. № 996-XIV (зі змінами та доповненнями).
5. Закон України “Про оплату праці”, затверджений 24.03.95 р. № 108/95-ВР (зі змінами та доповненнями).
6. Національне Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. Режим доступу: <https://interbuh.com.ua/ua/documents/onemanuals/35131>
7. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. (зі змінами та доповненнями) Режим доступу <https://ips.ligazakon.net/document/SH000503>
8. Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 (зі змінами та доповненнями). Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/z0893-99>

Основна:

1. Бутинець Ф.Ф., Чижевська Т. А., Герасимчук Н. В. Бухгалтерський управлінський облік. Житомир: ЖІТІ, 2002. — 448 с.
2. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : навчальний посібник / О.А. Лаговська, С.Ф. Легенчук, В.І. Кузь, С.В. Кучер. – Житомир: Житомирський державний технологічний університет, 2017. – 416 с.
3. Бухгалтерський облік у системі управління вартістю підприємства: теоретико-методологічні концепції. Монографія. Корягін М.В. –Львів: ЛКА, 2012.- 389 с.
4. Голов С.Ф. Управлінський облік. Підручник / С.Ф. Голов. — 4-те вид. — К.: Лібра, 2008. — 704 с.
5. Добровський В.М. Управлінський облік: Навч.-метод. посібник / В. М. Добровський, Л. В. Гнилицька, Р.С. Коршикова. — К.: КНЕУ, 2005. — 235 с.
6. Кім Ю.Г. Бухгалтерський та податковий облік: Первинні документи та порядок їх заповнення / Ю.Г. Кім.–К. : ЦУЛ,2014.–600 с.
7. Кононова О.Є. Організація бухгалтерського обліку: Навч. посібник.–Дніпро: ДВНЗ ПДАБА, – Вена.: Premier Publishing s.r.o. Vienna, 2018. – 102 с
8. Контролінг: Навч. посібник/ За заг. ред. д.е.н., проф. С.С.Герасименка/ К.: НАУ, 2011. – 100 с.
9. Костякова, А.А. (2017). Управлінський облік як джерело інформаційного забезпечення системи управління. Молодий вчений, (1), 49-54.
10. Кундря-Висоцька О.П. Організація бухгалтерського обліку : навч. посібник / О. П. Кундря-Висоцька, О. В. Москаленко, О. М. Сулима. –К. : УБС НБУ, 2015.- 335 с.
11. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку 2014. Пер. з англ.; За ред. С. Ф. Голова. –К., 2014. –1272 с.

12. Нападівська Л.В. Управлінський облік: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. К.: КНТУ, 2010. — 648 с.
13. Облікова політика підприємства [Текст]: навч. посібник / Ю.А. Верига, В. А. Кулик, Ю. О. Ночовна, С. Ю. Іванюк. –Київ : Центр учбової літератури, 2015.–312 с.
14. Організація бухгалтерського обліку: [підручник] / Л.К. Сук, П.Л. Сук. –К.: Каравела, 2015. –624с.
15. Островерха Р.Е. Організація обліку :[навч. посіб] К.: ЦУЛ, 2013. 568 с.
16. Сава, А., Палюх, М., Завитій, О., Семенишена, Н. (2017). Теоретичні засади бухгалтерського обліку в системі управління. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації, (1-2), 21-28с.
17. Сугак Т.М. Облікова політика підприємства як інструмент управлінського обліку / Сугак Т.М. // Тез. доп. Національна безпека у фокусі викликів глобалізаційних процесів в економіці: матеріали VIII-ої Міжнародної наукової Інтернет-конференції (Київ - Rzeszów, 14-15 жовтня 2020 року) / ВНЗ «Національна академія управління». – Київ: НАУ. – 2020. – С.71-73

Допоміжна:

1. Бутинець Ф. Ф. Організація бухгалтерського обліку : [підруч. для студ. вищ. навч. закл. спеціальності «Облік і аудит»] / Бутинець Ф. Ф. – Житомир : ПП «Рута», 2012. 592с.
2. Кузьмінський А.М. та ін. Організація бухгалтерського обліку, контролю: [навч. пос.] / Ю. Д. Чацкіс [та ін.]; Мін-во освіти і науки України, Донецький нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, Ін-т обліку і фінансів, Каф-ра бух. обліку. -К. : Центр учбової літератури, 2011. -564 с.
3. Лаговська О.А. Обліково-аналітичне забезпечення вартісно-орієнтованого управління: теорія та методологія: монографія/ О.А. Лаговська. – Житомир: ЖДТУ, 2012. – 676с.
4. Мендрул О.Г. Управління вартістю підприємства: Навч. посібник / О.Г. Мендрул. – К.: КНЕУ, 2011. – 538 с.
5. Нашкєрська Г.В. Фінансовий облік: Навч. посібник / Г.В. Нашкєрська. – К.: Кондор, 2011. – 503 с.
6. Огійчук М.Ф., Плаксінко В.Я., Белєнкова М.І. та ін. / За ред. проф. М.Ф. Огійчука. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами. Підручник – 6-те вид., перероб. і допов. – К.: Алерта, 2011. – 1042 с.
7. Плескач В.Л., Затонацька Т.Г. Інформаційні системи і технології на підприємствах: Підручник. - К., 2011. - 718 с.
8. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність - К.: Алерта, 2011. – 5-те видання. – 996 с.
9. Шляхи удосконалення обліку та аудиту в умовах ринкового господарювання в Україні : Наукова монографія / За заг. ред. д.є.н., проф. С.С. Герасименко. – К.: Національна академія управління, 2008. – 224 с.

20. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі інтернет:

Органи державного управління і національні інститути

Верховної Ради України <https://www.rada.gov.ua/>

Урядовий портал Кабінету Міністрів України www.kmu.gov.ua

Національний банк України www.bank.gov.ua

Міністерство економіки України www.me.gov.ua

Міністерство фінансів України www.minfin.gov.ua

Державний комітет статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Державна аудиторська служба України <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>

Державна податкова служба України <https://tax.gov.ua/>

Національні науково-дослідні інститути та центри

Національний інститут стратегічних досліджень www.niss.gov.ua

Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова www.uceps.org

Інститут економічних досліджень і політичних консультацій www.ier.kiev.ua

База українського законодавства в Інтернет www.lawukraine.com

Наукові та електронні бібліотеки в Україні

Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського www.nbuv.gov.ua

Національна парламентська бібліотека www.alpha.rada.kiev.ua

Електронна бібліотека Львівської комерційної академії www.dev.lac.lviv.ua/lib

Наукова бібліотека імені Максимовича www.lib-gw.univ.kiev.ua

Дніпропетровська обласна наукова бібліотека www.libr.dp.ua

Вінницька державна обласна універсальна наукова бібліотека імені К. А.Тімірязєва
www.library.vinnitsa.com

Львівська електронна бібліотека імені В.Стефаника www.lsl.lviv.ua

Одеська державна наукова бібліотека імені М.Горького www.ognb.odessa.ua

Велика економічна бібліотека www.economics.com.ua

Електронна бібліотека www.lib.com.ua